

Lausunto Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi

KHALL 01.06.2026 § 202
3029/00.04.00/2026

Valmistelija

Anna Vanhahonko

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi. Esityksen tavoitteena on yhtenäistää organisaatorakennetta, parantaa palveluiden laatua ja tehokkuutta sekä keskittää toimintoja nykyistä harvempiin toimipaikkoihin. Ehdotuksen mukaan myös Kankaanpään toimipiste lakkautettaisiin.

Kankaanpään kaupungin on tarkoituksenmukaista antaa lausunto siltä osin kuin lausuntopyyntö koskee Oikeuspalveluviraston toimipisteverkostoa ja etenkin ehdotusta Kankaanpään toimipisteen lakkauttamisesta.

Kankaanpään kaupunki vastustaa Kankaanpään toimipisteen lakkauttamista osana Oikeuspalveluviraston toimipaikkaverkoston uudistamista. Kankaanpään kaupungin näkemyksen mukaan esitys heikentäisi olennaisesti oikeusapupalvelujen, edunvalvonnan sekä talous- ja velkaneuvonnan saavutettavuutta Pohjois-Satakunnan alueella. Muutos ei ole asiakaslähtöinen eikä alueellisen yhdenvertaisuuden näkökulmasta perusteltu.

Kankaanpää on yli 10 000 asukkaan kaupunki ja toimii laajemman Pohjois-Satakunnan keskuksena. Esityksessä todetaan, että toimipaikka voidaan sijoittaa myös 10 000–30 000 asukkaan kuntiin, mikäli etäisyys lähimpään suurempaan toimipaikkaan on vähintään tunnin ajomatka. Kankaanpää täyttää tämän perusteen. Monille alueen asukkaille matka lähimpään säilyvään toimipaikkaan muodostuisi pitkäksi, osalle yli tunnin mittaiseksi, vaikka olisi mahdollista kulkea omalla autolla. Julkista liikennettä käytettäessä asiointi olisi monille vielä huomattavasti vaikeampaa. Näin ollen myös esityksessä itse asetetut toimipaikan säilyttämisen perusteet puoltavat Kankaanpään toimipaikan säilyttämistä.

Kankaanpään kaupungin näkemyksen mukaan oikeuspalveluissa fyysisellä saavutettavuudella on erityinen merkitys. Kyse on usein arkaluonteisista, henkilökohtaisista ja vaikeisiin elämäntilanteisiin liittyvistä asioista, kuten velkaongelmista, oikeudellisista riidoista tai edunvalvonnasta. Kaikilla asiakkailla ei ole mahdollisuutta tai valmiuksia käyttää digitaalisia palveluja tai etäasiointia. Erityisesti ikääntyneet, pienituloiset, toimintarajoitteiset sekä muuten haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt kärsisivät muutoksesta eniten. Esitetty muutos voi käytännössä nostaa kynnystä hakea apua ajoissa ja johtaa ongelmien pahenemiseen sekä myöhemmin suurempiin kustannuksiin yhteiskunnalle.

Kankaanpään kaupunki ymmärtää tarpeen kehittää toimintaa, yhtenäistää organisaatorakennetta sekä parantaa palvelujen laatua ja tehokkuutta. Kehittämistoimiin suhtaudutaan lähtökohtaisesti myönteisesti. Uudistuksia ei kuitenkaan tule toteuttaa tavalla, joka heikentää kansalaisten yhdenvertaista pääsyä oikeuspalveluihin.

Kankaanpään kaupunki katsoo, että Kankaanpään toimipisteen lakkauttaminen heikentäisi merkittävästi oikeuspalvelujen alueellista saavutettavuutta, asiakkaiden yhdenvertaisuutta sekä erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden oikeusturvaa. Kankaanpään toimipaikan säilyttämiselle on olemassa sekä alueelliset että asiakaslähtöiset perusteet, ja myös esityksessä määritellyt toimipaikan säilyttämisen kriteerit täyttyvät Kankaanpään osalta. Vähintään tulee turvata tosiasiallinen ja säännöllinen mahdollisuus asioida oikeuspalveluissa Kankaanpäässä myös jatkossa.

Yritysvaikutukset Mahdollisesti jossain määrin vaikutusta yksityisiin oikeuspalveluiden tarjoajiin.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano Oikeusministeriö / Lausuntopalvelu

Lisätietoja antaa Hallinto- ja henkilöstöjohtaja Anna Vanhahonko, p. 044 577 2213
